

### บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง "ทางเลือกของภรรยาหลวง ในการจัดการปัญหาความรุนแรงของครอบครัว กรณี สามีนอกใจภรรยา" ใช้วิธีการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพและวิเคราะห์กรณีศึกษา (Case study) ทั้งหมด 10 คน โดยการสัมภาษณ์ สังเกต และบันทึกข้อมูล รวมทั้งนำเสนอกรณีตัวอย่างที่ได้ศึกษา มาแล้ว เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นความเหมือนและความแตกต่าง เป็นการวิเคราะห์ประสบการณ์ เพื่อ ประมวลผลการศึกษาในภาพรวม ซึ่งสรุปผลการศึกษา ดังนี้

ภรรยาหลวงที่ประกอบอาชีพนอกบ้าน 5 คน มีอายุน้อยที่สุด 39 ปี และมากที่สุด 50 ปี จบการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี และต่ำสุดชั้น ม.3 อาชีพส่วนใหญ่เป็นลูกจ้างบริษัทต่างๆ ภรรยาที่มี รายได้มากกว่าสามีจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในครอบครัวทั้งหมด แตกต่างจากภรรยาที่มี รายได้น้อยกว่าสามี ซึ่งสามีเป็นผู้รับผิดชอบครอบครัวทั้งหมดแทนภรรยา หรือไม่ก็จะเป็นการ รับผิดชอบร่วมกันของทั้งสามีและภรรยา ในปัจจุบันกลุ่มภรรยาหลวงที่ประกอบอาชีพต่างๆ เลือก ที่จะจัดการปัญหาสามีนอกใจโดยมี 3 ทางเลือกคือ ทางเลือกแรก เลือกที่จะอดทนต่อภาวะ ดังกล่าวเพื่อลูกและครอบครัว 2.เลือกที่จะแยกทางกันอยู่กับสามีแต่สามียังคงรับผิดชอบอยู่. และ ทางเลือกที่ 3 คือ หย่าโดยการจดทะเบียนหย่า

ภรรยาหลวงที่เป็นแม่บ้าน 5 คน มีอายุน้อยที่สุด 35 ปี และมากที่สุด 63 ปี จบ การศึกษาสูงสุดชั้น ม.3 และต่ำสุดชั้น ป.6 กลุ่มตัวอย่างนี้ไม่ได้ประกอบอาชีพ เป็นแม่บ้านดูแล ลูก สามีและครอบครัว สามีหาเลี้ยงครอบครัวทั้งหมด ซึ่งสามีจะให้เงินในจำนวนที่แตกต่างกัน สามีของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้มีรายได้ที่ค่อนข้างสูง คือเงินเดือนตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป จึงเป็นผู้ที่ รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในครอบครัว และเมื่อภรรยาในกลุ่มนี้ประสบปัญหาสามีนอกใจไปมีผู้หญิงอื่น จึง ต้องหางานทำ เพื่อจะได้มีรายได้มาจุนเจือลูกและตนเอง โดยเฉพาะกรณีจดทะเบียนหย่า และ กรณีที่แยกทางกันแต่สามียังรับผิดชอบอยู่ จะได้รับรายได้จากสามีมาช่วยเหลือครอบครัวส่วนหนึ่ง

การที่สามีนอกใจภรรยา เขามักมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งจะทำให้คู่สมรสโกรธ จะ หาเรื่องทะเลาะจนกลายเป็นความขัดแย้ง โดยเฉพาะเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศ เกิดการเมินเฉย ต่อกัน บางครั้งสามีก็ไม่ยอมพูดคุย และมีการใช้ความรุนแรงรวมอยู่ด้วย ในช่วงแรก ภรรยาจะรับรู้ เมื่อเผชิญกับปัญหา ตกใจกับสิ่งที่เกิดขึ้น และหากสงสัยจนเข้าขั้นวิกฤติไม่ได้รับการแก้ไขทันที อาจจะนำมาซึ่งการหย่าร้างได้ ซึ่งภรรยาที่ประสบปัญหานี้จะได้รับความรุนแรงทุกรูปแบบทั้งทาง ร่างกายและจิตใจ โดยเฉพาะทางด้านจิตใจจะได้รับผลกระทบมากที่สุด และมีความรุนแรงทาง เพศรวมอยู่ด้วย จะเห็นได้ว่าการที่สามีกระทำรุนแรงต่อภรรยาและภรรยาไม่ตอบโต้กลับ จะนำมา ซึ่งความรุนแรงที่เพิ่มขึ้นจนถึงขั้นสาหัสได้ ปัญหาที่เกิดขึ้นจะส่งผลกระทบต่อภรรยาหลวงคือสามีจะ

ไม่จนเจือครอบครัวเหมือนแต่ก่อน และโดนประณามว่าถูกสามีทิ้ง ทำให้อับอายผู้อื่น รวมทั้งไม่ได้รับความช่วยเหลือในเรื่องค่าเลี้ยงดูบุตรหลังจากที่หย่าร้างกันไปแล้ว ซึ่งผู้ที่ได้รับความบอบซ้ำที่สุดก็คือลูก ฉะนั้นภรรยาหลงบางคนจึงอดทนต่อสามีที่นอกใจ และจัดการปัญหาครอบครัวในลักษณะต่างๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับการยอมรับและความผูกพันที่มีต่อกันในครอบครัวว่ามากน้อยเพียงใด

ข้อเสนอแนะจากผู้ศึกษา มีดังนี้ คือ

1. เสนอให้มีการให้ความรู้และให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับกฎหมายครอบครัวแก่ผู้หญิงที่ประสบปัญหาสามีนอกใจ และออกกฎหมายที่จะเอาผิดกับสามีที่ทอดทิ้งภรรยาไปมีผู้หญิงอื่น และกับผู้หญิงที่มาแย่งสามีของผู้เป็นภรรยาด้วย
2. เสนอวิธีการจัดการปัญหาสามีนอกใจเพื่อหลีกเลี่ยงการเผชิญความรุนแรงในครอบครัว
3. เสนอให้มีการประชาสัมพันธ์หน่วยงานที่ช่วยเหลือผู้หญิงในเรื่องปัญหาครอบครัวให้เป็นที่รับรู้แก่คนส่วนมาก ควรมีการโฆษณาตามสื่อของรัฐบาล โทรทัศน์ วิทยุ หรือทำแผนพับจัดวางไว้ตามโรงพยาบาลต่างๆ เช่น มูลนิธิเพื่อนหญิง มูลนิธิผู้หญิง และบ้านพักฉุกเฉิน เป็นต้น
4. เสนอให้กลุ่มสมาคมที่ช่วยเหลือในเรื่องปัญหาสามีนอกใจ ทอดทิ้งภรรยา และเรื่องความรุนแรงในครอบครัวโดยตรง หน่วยงานยุติการกระทำรุนแรงต่อภรรยา ตลอดจนหน่วยงานของรัฐที่ดูแลเรื่องครอบครัว เช่น สมาคมเสริมสร้างครอบครัวให้อบอุ่นและเป็นสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นต้น ควรมีการจัดอบรมแก่ประชาชนทั่วไป ก่อนที่จะมีครอบครัว หลักการใช้ชีวิตคู่หลังแต่งงาน การวางแผนครอบครัว และการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์
5. องค์การศาสนาควรมีการจัดอบรม ทำบุญ ฝึกปฏิบัติธรรมให้แก่ประชาชน โดยมุ่งเน้นที่การมาวัดกันเป็นครอบครัว เพื่อสร้างความรัก ความผูกพันและความอบอุ่นให้แก่ครอบครัวมากขึ้น